

onder kinderen, hetgeen zich als een besmettelijke ziekte verspreidde. Het bijzonder daarvan was, dat menschen die te voren meest stil en niet wel ter tale waren, gedurende eenige weken en meestal op een bepaald uur van den dag, een rede lieten hooren die als een opbruisende stroom uit de borst welde. De omstandigheid dat hij of zij die sprak, daarna in gewonen doen gekomen, niets meer wist, hield men voor het bewijs dat de Heilige Geest werkelijk door hem of haar gesproken had; stuipreukingen en daarop volgende bewusteloosheid beschouwde men als een herinnering aan de afschuwelijkheid der zonde. — Het consistorium van Wezô trad tegen dit verschijnsel scherp op. Toehoorders werden met geldboete gestraft; zij die in tongen gesproken of geroepen hadden, bracht men in het hospitaal, waar men ze behandelde met pillen en koude stoffen, waardoor dan het gewraakte spreken ophield.

Het landvolk ergerde er zich aan dat men den Heiligen Geest met geneesmiddelen te lijf wilde. De uitroepingen waren geheel onwillkeurig en gingen vergezeld van kramptrekkingen, flauwten en het zien van gezichten; somtijds evenwel waren het verstandige, eenvoudige, dikwijls diep in het hart grijpende vermaningen tot boete voor het naderend oordeel, hartstochtelijk in de tale Kanaans gesproken of gezongen; meestal had het plaats op een bepaald uur van den dag en hield na een zeker aantal dagen weder op, terwijl het als een besmettelijke ziekte rondging. De separatistische lezers wijdden op grond van een algemeen priesterdom dikwijls geheel onwetende menschen uit hun midden, om den doop met het bezweringsformulier te voltrekken, en het avondmaal volgens het oude formulier te bedienen. Zij vervielen daardoor in de zware geldboete van de in 1835 vernieuwde sacramentswetten.

Zich beroepende op het Oud-Testamenteische bevel, om de goddelozen uit te roeien, vergoten zij het bloed hunner vijanden en, op aandringen van een inwendige stem, dat hunner eigene kinderen.

In het bericht van het Consistorium leest men: „Aanleiding tot de beweging hadden eenige jonge pietistische predikers gegeven, die door het schilderen van het vuur en de zwavel van de hel slechts den schrik der wet verkondigden; daarbij kwam, dat door onvolledige voeding, door misgebruik, de prikkelbaarheid zeer verhoogd was. De verbreiding is daardoor te verklaren dat er om geboden werd dat het feit, dat men aangegeven werd, gehouden werd voor gebelustverhooring.”

Wij hebben hier hetgeen wij in den Duitchen tekst omtrent de beweging van de „lezers” in Zweden vonden, aangevuld met hetgeen we lazen in de Hollandsche vertaling van Carl Hase's kerkgeschiedenis.

Die beweging van de „lezers” is wel ontstaan. Sedert 1803 ontstond in Zweden bij sommigen de behoefte aan huiselijke Godsdiensbetooningen door de uitgestrektheid der herpelen. Bij die Godsdiensbetooningen werd de Heilige Schrift en Luther's preekbundel gelezen, en daarom werden zij „lezers” genoemd. Zij onderscheidden zich door vromen ijver, strenge rechtschapenheid in Luther'schen zin, en strenge zeden.

Hunne vergaderingen waren stichtelijk. Er kwamen echter ook mannen onder hen op, die onbehaard door den Heiligen Geest meenden geleid te worden; die tegen andersdenkenden, vooral tegen predikanten, den vloek uitspreken, e vroeger gebruikte stichtelijke boeken, die er bij den bijbel gebruikt werden, verbrandden en de besluiten der kerkbesturen verwierpen. Velen hunner togen naar Amerika om daar hun Zion te zoeken.

Gemengd Nieuws.

Op de Evangelische Alliantie in de eerste helft van Juli te Londen gehouden, waren ook Koreanen. Daar klaagden bitter over den despotischen druk den Japan over hun land uitoefende, beweerden dat hunne landlieden zoo mishandeld werden, dat zij door de ellende, welke zij te doorstaan hadden, er wel toe mochten komen om Christenen te worden, daer dat de eenige troost was, die hun overbleef. Inderdaad hebben vele Koreanen het Christendom aangenomen.

Zeer verblijd werden we door hetgeen de Amerikaanse Hops, het hoofdorgaan van de Reformed Church, schreef naar aanleiding van den Universiteitsdag die te Utrecht gehouden werd. Daarin lezen wij: „Men kan het in Amsterdam heel goed doen zonder de evolutie. Gelukkig het land, waar men sulc eene inrichting in het leven kan roepen en bewaren. Wij hopen, dat ook in ons land de overtuiging veld winne, dat wij behoefte hebben aan opvoedkundige inrichtingen uit één stuk. Is Jéhova God, laten wij Hem dan ook dienen op het gebied der wetenschap.”

Tentandeling. Het Evangelische Kirchenblatt für Württemberg, deelt het volgende omtrent de organisatie der „Tentending” mede: Tot de leidende mannen der Duitse Tentending behoort de Evangelist Jacob Vetter te Patmos bij Geiswold in Westfalen. Daar is het middelpunt. Er is daar een herstellingsoord gesticht, dat in den geest der „Gemeinschaften” denken dienen wil, die shell en geneesing zoeken naar lichaam en ziel. Daar is ook de boekhandel der Tentending en de drukkerij van het Maandblad Groot uit de Tentending, waarvan J. Vetter redacteur is. De prediker L. Henriche van Elberfeld is naast Vetter een van de mannen van betekenissen in zake genoemde zending. — Nabalve dit tweetal staat in de voorste rij de evangelist F. Binde, die vroeger socialist was, en die nu het liefst onder socialistischen werkt, en voorts de Evangelist Willem Vetter. Er werken bovendien nog een aantal broeders aan de Tentending mede. In het Oosten van Duitschland werkte van den aanvang af de predikant Paul mede, die door het drijven van zijn heiligsleer reeds opzien baarde, welke leer Vetter, niet leeren kan, maar ook niet bestrijden wil.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE KLEINKINDEREN.

NOG EENS ERZOEK.

IV.

Doch de eerste weken en zelfs maanden gingen voorbij, zonder dat de weduwe Benoît iets vernam of zag gebeuren, dat haar verder ontstreefde.

Allengs begon zij te meenen, dat het gevaar voor het oogblik was geweken. Ook haar vader, met wien zij er over ging spreken, meende dat „Wellicht”, zoo sprak hij, heeft de koning van zijn plan afgezien, of verzet men er te Parijs zich tegen.”

Dat kon wel zijn. Alleen vonden en vader en dochter het vreemd, dat de vergaderingen nog altijd niet weer plaats vonden. De predikanten achtten het dus bijzaak nog voorzicht, niet te doen als anders.

't Was ongeveer zes maanden na den dood

van haar echtgenoot, toen de weduwe op zekeren middag een oud man haar erf zag op wandelen, dien zij wel kende. 't Was de pastoor van het dorp.

Zoo als we reeds weten, was hij een goedhartig man, die ook met de Benoits, al waren zij ook Protestanten, toch in vollen vrede en vriendschap leefde.

't Was dan ook niet vreemd, dat hij de boerderij eens bezocht, en de vrouw noodigde hem vriendelijk binnen.

Hij zette zich neer, zag de kamer rond, en zei toen:

„Ge zult aan uw man wel veel verloren hebben, mijn beste vrouw. Als wij hem nog telkens missen, hoeveel meer dan gij.”

„Ja, mijnheer de pastoor, ik gevoel dat verlies nog alle dagen, en te meer, daar ik bij al het andere, nu ook alleen de leiding heb van mijn twee dochtertjes. Benoît was zoo verstandig en wist altijd raad. Ze hadden hem zoo lief. Maar de Heere God weet beter wat goed is dan wij.”

„We moeten in Zijn heiligen wil berusten, lieve vrouw,” zei de oude man medelijdend. „Maar nu heb ik, u over iets heel belangrijks te spreken. Ik weet ge zijt een vrome vrouw. Wilt ge mij beloven, dat ge niemand zegen zult, wie u verteld heeft, wat ik u ga mededeelen?”

De pastoor keek zoo ernstig, dat de vrouw wel begreep, dat het een zaak van hoog belang moest zijn waarop hij doelde. Ze ontstelde en sprak met bevende stem:

„Ik belooft het u.”

„Kan iemand hier ons beluisteren?” ging de pastoor voort. „In elk geval weet zoo goed de knip op de deur te doen.”

De vrouw deed het. Zij voelde dat zij al angstiger werd en zij beelde terwijl zij zich neerzette om aan te hooren wat haar bezoeker zou mededeelen.

„Luister goed,” zoo begon hij. „Gij weet zeker hoe in den laatste tijd de ketteren, zoo als gij en uw geloofsgenooten zijn, weder gevaar loopen, van even booze dagen, als nu een kleine honderd jaar geleden. Ik vind het niet goed, dat men de menschen wil dwingen van geloof te veranderen, al keur ik het zeer af, dat gij niet tot onze kerk wilt overgaan. Nu is echter de vervolging reeds op vele plaatsen begonnen, en straks krijgt ook Normandië zijn beurt.”

„U komt me dus waarschuwen?” zei de vrouw. „Ja, maar nog meer. 't Is vooral op de kinderen gemunt. Men wil ze in de kloosters in ons katholiek geloof opvoeden.”

De vrouw schrikte bij de gedachte aan haar meisjes. „Ik weet,” ging de pastoor voort, „dat er plan bestaat, uw beide dochtertjes u te ontnemen. Maar ik weet ook, welk een hartzeer u dat doen zou, en hoe de kinderen zouden treuren. Ik kan het niet van mij verkrijgen, u zonder waarschuwing te laten. Het kan heel spoedig gebeuren. Ik zeg nog eens, dat ik sulc dingen geheel verkeerd vind, maar ik kan er niets tegen doen.”

De goede vrouw zat als verplet, en staarde met betraande oogen den pastoor aan, die innig medelijden met haar kreeg en zei:

„God helpe u!”

„Wat moet ik doen! Wat moet ik doen?” riep de arme moeder eindelijk jammerend uit. „Stil,” sprak de priester verschrikt. „Ik heb u een dienst willen bewijzen, maar als er iets van uitlokt is alles verloren: Gij verliest uw kinderen, en ik heb mijn doel gemist.”

„U hebt gelijk, mijnheer de pastoor!” sprak de vrouw na een oogenblik. „Ik ben u grooten dank schuldig. Wist ik maar raad!”

„Dien kan ik u helaas niet geven,” was het antwoord, „bid God om wijsheden.”

De pastoor stond op, groette de weduwe hartelijk en vertrok.

Toen de priester heengegaan was bleef de vrouw nog eenige oogenblikken in diepe gedachten zitten. Daarna stond zij op, nam den Bijbel, een crstuk van haar vader, en sloeg dien op bij psalm 91. Daar las zij:

„Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen.”

Ik zal tot den Heere zeggen: Mijn toevlucht en mijn burch; mijn God, op welken ik vertrouw.

Want Hij zal u redden van den strik des vogelvangers, van de zeer verderfelijke pestilentie.

Hij zal u dekken met Zijn vleken, en onder zijn vleugelen zult gij betrouwen; zijn waarheid is een rondas en beukelaar.”

Zij sloot het boek, en ging weder aan haar werk. Doch haar gedachten waren er niet bij. Zij dacht aan wat komen kon, en zij bad in stilte.

Den volgende morgen tegen tien uur verliet de weduwe de hoeve. Zij had een overdekte mand aan den arm, als ging zij ter markt of om een boodschap. Langzaam wandelde zij voort, tot zij buiten het dorp was. Toen verhaastte zij haar schreden en sloeg den weg in naar Lunery.

Twee uur later kwam zij daar aan en begaf zich naar de woning van haar vader, die niet weinig verrast was, zij dochter zoo onverwacht voor zich te zien. Haar gelaat zei hem onmiddellijk, dat er iets aan schortte.

In korte woorden deed de weduwe haar verhaal. De oude man was, gelijk we weten, er vroeger al op voorbereid. Toch ontstelde ook hij en zei langzaam:

„De Heere moge ons genadig zijn. Ik had gehoopt dat de storm zou overwaaien. Maar nu is 't zeker: hij breekt los.”

CORRESPONDENTIE.

De vragen worden in het volgend nr. beantwoord.

HOOGENRIJK.

Reformeerde Gezindheid.

Reformeerde Kerken.

BEROEVEN: Werkendam (A), T. Rispen, te Oenkerk c.a. — Waarshuisen en Uitwijk, Dijkstra, te Goss. — Heemse (A), J. Tonckens, te Langslag. — Nieuwveen, J. de Vries, te Warrum. — De Bilt, A. Voogel, te Puttershoek.

AANGEKOMEN: De Wijk, J. G. R. van Mourik, te Wijk en Balk.

BERAANT: Charlois, J. Ridderbos, te Oosterend. — Waarder, G. Sybesma, te Hattum.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEVEN: Strijen, F. G. Hoopers, te Kethel c.a. — Geervliet (toez.), C. Spoelstra, em-pred, te 't-Gravenhage.

AANGEKOMEN: Grave en Mill (toez.), C. Struick Posthumus, cand. te Hen (N.H.). — Rijden, A. Stehouwer, te Poerwerd (N.-Indie).

BERAANT: Avenath, J. J. Blecker, te Tiel. — Termunten, O. J. Tiddens, te Eringel. — Heensbroek (toez.), C. Met, te Oudeschild op Texel. — Anloo, P. Niermeyer, te Balkveeren.

Advertentien.

Hedenmorgen om 6 uur ontsiep zacht en kalm in haren Heere en Heiland onze geliefde en zorgdragende Moeder

GEERTJE DE WAART C.d.,

Wed. van C. ZEEMAN Pz.

in den ouderdom van 63 jaar en 9 maanden. Dat haar leven was met Christus verborgen in God zij tot troost in ons verdriet.

C. ZEEMAN.

P. ZEEMAN.

L. ZEEMAN.

geb. OVERSLOOT.

S. ZEEMAN.

C. ZEEMAN.

P. ZEEMAN.

Kleinkinderen

Marken, 15 Aug. 1907.

Heden ontsiep zacht en kalm in de vaste hoop des Eeuwigen Levens, na een zeer geduldig en onderworpen lijden van 5 maanden, onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

TEUNIS ZIJP.

Weduwnaar van D. BLOEMENDAAL, in den ouderdom van 74 jaren.

Amsterdam. G. HARTOG—Zijp.

P. HARTOG.

Den Haag. W. ZIJP.

M. ZIJP—DE BOER.

Landmeer. L. ZIJP.

G. ZIJP—JONG.

J. ZIJP, V. D. M.

H. ZIJP—SMIT.

en Kleinkinderen.

Landmeer, 17 Augustus 1907.

Heden werd onze oude broeder T. ZIJP door den dood uit ons midden weggenomen.

Met liefde en toewijding heeft hij gedurende een tal van jaren de Geref. Kerk van Landmeer gedient, eerst als diaken, later als onderling. Hij ging heen in de zekerheid dat er eene eeuwige ruste overblijft voor Gods volk.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk van Landmeer

L. BAKKER, Scriba.

Landmeer, 17 Aug. 1907.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

EISMA & Co.

Noordeinde 20, den Haag.
Kassiers
Commissionairs in effecten.

H. de Vries,

Commissionair in Effecten.
Achter St. Pieter 27.
UTRECHT.

De Heraut

VAN DE

Reformeerde Kerken in Nederland.

Bureau: WARMOESSTRAAT 96, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS:

van 1-6 regels / 1.20,
iedere regel meer / 0.20.

CONTRACTEN.

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:
500 regels 16 cent per regel,
1000 „ 14 „ „ „ „
2000 „ 12 „ „ „ „

Abonneert U op

DE NEDERLANDSCHE ZEEVISSCHERIJ EN HANDELS-COURANT.

Officieel Orgaan van de Permanente Commissie uit de Reederij.

Hoofdredacteur: P. HOOGENRAAD.

DE NEDERLANDSCHE ZEEVISSCHERIJ EN HANDELS-COURANT

DE NEDERLANDSCHE ZEEVISSCHERIJ EN HANDELS-COURANT

DE NEDERLANDSCHE ZEEVISSCHERIJ EN HANDELS-COURANT

geeft de nieuwste marktberichten van alle visschersplaatsen in Nederland.
ONTVANGT DEZE BERICHTEN REGELRECHT UIT OFFICIEELE BRON.
geeft op verzoek der Belgische abonne's de nieuwste berichten der voornaamste Hollandische Kaasmarkten.
bevat veel wetenswaardige berichten der visscherij, visch- en oostertelt, buitenlandse visschmarkten, de visschersvloot, enz. enz. versijnt iederen Woensdag en Zaterdag, en kost f 5.— per jaar franco per post.
wordt op aanvraag gedurende eenigen tijd gratis ter kennis making toegezonden.
wordt uitgegeven door C. BROUWER, 's Gravenhage, Duitse Bierkade 31. Telef. Inter. 923.
is het beste Advertentieblad voor allen, die met H.H. Reederij zaken wenschen te doen.

LEVENSVZERKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - VERZEKERING INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zuydam). Directie HENNY.
KAPITAAL f 4.000.000.00
RESERVEFONDS: ruim f 1.335.000.00

Wed. P. VAN ELJK & ZONEN

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.

Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.

HILVERSUM, Langestraat 65.

HAARLEM, Kruisweg 69.

ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.

Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE.

Sluiten BELEENINGEN.

Ontvangen GELDEN & DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentecurs.

Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Speciale goedkoopste uitstapjes

één maand geldig.

dagelijks verkrijgbaar vanaf 1 JULI tot en met 30 SEPTEMBER, tegen zeer verlaagd tarief. Voorbeelden: De prijs voor een reis heen en terug bedraagt van en naar AMSTERDAM naar en van:

	1ste klasse	2de klasse	3de klasse
ALMELO	f 7.05	f 5.30	f 3.53
DORDRECHT	„ 6.00	„ 4.51	„ 3.00
ENSCHDEDE	„ 7.80	„ 5.86	„ 3.90
HENGEL	„ 7.65	„ 5.75	„ 3.83
LEEUWARDEN	„ 6.75	„ 5.07	„ 3.38
OLDENZAAL	„ 7.95	„ 5.98	„ 3.98
ROSENDAAL	„ 7.20	„ 5.41	„ 3.60
RUURLO	„ 6.60	„ 4.96	„ 3.30
WINTERSWIJK	„ 7.35	„ 5.52	„ 3.68

Goedkoopste Reisgelegenheid! Snelste Verbindingen!

Reizende met H.S.M. treinen is oponthoud onderweg op alle tussenstations geoorloofd.

Kinderen beneden 10 jaar half geld, beneden 4 jaar vrij.

Tarief met voorwaarden gratis aan alle stations reisbureau's, en bestelkantoren verkrijgbaar.

P. SUBBRANDIJ,

Wijnhandel. — Enkhuizen.

Bijzonder aanbevolen morgenwijn

Fine old Portwijn per flesch / 1.25;

Superior Witte Portwijn „ „ / 1.25;

Sherry Ideal „ „ „ „ / 1.25.

Per 12 fleschen, des verkiesende gesonteld, f 15.— franco.

RHEUMATIEK-BEMID.

Het beste middel tegen jicht en Rheumatiek.

Afzettenboek gratis.

Prijs per flesch 60 cts. franco bij vooruitbetaling.

K. S. DE BOER, Generaal Agent, Sneek.

Gaarne geeft ondergeteekende zijn dank voor de genezing van zijn vrouw, die langen tijd geleden heeft aan rheumatiek en door uw Rheumatiek Remedie geheel genezen is. Ik durf het gerust aan ieder aanbevelen.

w.g.t. S. Plooster.

Vlaardingn.

Ter voorkoming van vertraging wordt er de aandacht op gevestigd dat

het Dagblad „DE STANDAARD”

en

het Weekblad „DE HERAUT”

niet meer in administratie zijn bij de N. V. Boekhandel voorheen HÖVEKER & WORMSER. Men wordt dus verzocht wat voor deze bladen bestemd is te adresseeren aan de Bureau's

Warmoesstraat 96, Amsterdam.

Boek- en Courantdrukkerij:
R. KONINK KROON & BROSCH
Amsterdam

Dit blad wordt geregeld uitgegeven door de Administratie van de „Nederlandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij” te Amsterdam. Het is niet toegestaan het te kopiëren of te verspreiden.

„Heengaan” te

En

geerd

hem

niet in

In het „zoeken na de vrouw niet rusten loren penning terugvo en gelijke hartstocht spanning van een roe route.

In een rouw, die van het hart nog b komen, dat het heeng lief had, voor altoos is. dat bitter verlies teloc nog uitstrekt om het pen, en daarom niet t het in al zijn banghe leed, dat bij het gra toesloot, zelfs de tro naar het verloren sch bestel is ontzegd.

En toch, al kan zelf hartstocht gezondigd v een rouw iets schoom tusschen twee harten niet ook, dat wie bleef wie heen ging was beg

Er is ook rouwboze dan één begrafeniss, klacht voelt opkomen hart. Nog wel in al aangelegd en het lull gestolen, maar geen t trek van smart op h aandoenlijkheid. Een n genooten. Maar geen gemis dat iets van l Straks zelfs meer dan het vermoeden opkon eer verlichting aanbra

Dit kan liggen aan l door hun gemis aan l om het gezag der oud hun azen op de erfen liggen aan wie heeng

Als zelfrucht, bittere of ondank het bijstijn steeds meer tot een l niemand iets aan hem van hem genoot. Voor opkwam bij krankheid van den ouden dag, jaar uit zoo geweest, onwilkeurig van hem a vroeg: Waartoe beslaat

Dat duurde en duurt duren scheen zoo lar leed er onder. Wat bleef zoo. En als d komt, dat zulc-een heer huis, dan kan er wel wereld, een betamelijk het hart, omdat hij to was, een pijnlijke gew zijn eigen zaligheid z het hart doet bloeden zulc heengaan niet.

Zoo staat het tot zijn smaad dan ook van Jora het volksgezin van Juda, aan booze krankheid, grafeniss bewees zijn vo ere. En als kort sun leven staat er dan dit bi

Hij ging heen onder sinds is dat harde wo somber grafchrift gebl ook onder ons, die g heeft jarenlang, maar i waarin hij zich bewoog notemenswaard gehad b

Dat heengaan naar het laatste heengaan, altoos, maar waarop o onder heengaan vo wijs we een kring, wa tijd behoorden, uitging levenskring over te ga

Duidelijk spreekt zu den herder, die een t gemeente de kudde des l en nu heengaat naar e hem riep. En niets is koelheid, waarmee d heengaan van haar h eene maal, omdat die g niet begreep en zijn di maar ook de andere m zich aan de kudde niet niet weidde, niet sticht snoeren der liefde uitwi trekken en te aan zich te dan eindelijk heengaat,